

1. Porozumění vzájemné propojenosti světa

Skaut/ka rozumí a vnímá, jak jsou lidé, místa, ekonomiky a příroda propojené a na sobě vzájemně závislé. Chápe, že se vzájemně ovlivňují jednotlivci a svět, lokální a globální, minulost, přítomnost a budoucnost.

Vnímá planetu jako jeden systém, který propojuje veškerý život – včetně lidí a jejich kultur. Uvědomuje si, že rozhodnutí, která děláme, a události, na nichž se podílíme, mají zamýšlené i nezamýšlené dopady v lokálním i globálním kontextu.

Vidím

Jak ovlivňuji ostatní i planetu Zemi?
Jaký vliv na mě mají ostatní a jaký Zemi?

Co mě spojuje s lidmi, které jsem nikdy nepotkal/a, a místy, která jsem nenavštívil/a?

Rozumím

Proč je důležité pochopit, jak je svět vzájemně propojený?

Jaký vliv má životní styl lidí v mojí zemi a v celé Evropě na důstojnost a životní podmínky ostatních? Jak ovlivňuje změnu klimatu?

Moje role

Jak tyto spojitosti a vztahy využívám nebo jak bych je rád/a využíval/a k podpoře dobrých životních podmínek ostatních a ke zmenšení negativních dopadů na životní prostředí?

Co bych na světě chtěl/a změnit?

Jak se můžu s ostatními spojit a podpořit je v jejich úsilí?

Jakým způsobem se já jako skaut/ka nebo vedoucí můžu o myšlenku vzájemné propojenosti světa podělit s ostatními a šířit ji?

2. Jednání ve prospěch spravedlnosti a rovnosti

Skaut/ka rozeznává nespravedlnost a projevy nerovnosti jak v chování lidí, tak v systémech. Jedná se zejména o nerovnost v rozdělení politické moci a bohatství a v přístupu k přírodním zdrojům jak mezi jednotlivými občany, tak mezi státy. Rozumí některým příčinám nerovnosti a tomu, jak nerovnost a nespravedlnost v minulosti ovlivnily současné lokální i globální problémy a jak se projevují dnes. Je si vědom/a dopadů nerovnosti na důstojnost a kvalitu života lidí a zdraví planety. Zasazuje se za spravedlnost a rovnost a naplňování lidských práv.

Vidím

Jakých příznaků/projevů nerovnosti si všímám? Kde?

Rozumím

Co tuto nerovnost způsobuje?

Jaký má tato konkrétní nerovnost vliv na důstojnost a životní podmínky lidí?

Proč je pro mě důležité vzdělávat se v oblasti sociální spravedlnosti a rovnosti a vědět, co znamenají?

Moje role

Co se můžu naučit z vlastních/cizích zkušeností a znalostí?

Kde a od koho se můžu učit?

Jaké existují alternativní způsoby vzdělávání?

Jak se postavit nespravedlnosti a nerovnostem? Jaký zvolit přístup?

3. Udržitelný život

Skaut/ka vidí planetu jako živý systém, jehož jsme součástí, nikoli jako pouhý zdroj surovin a energií. Uvědomuje si, že to, jak využíváme zdroje, které nám Země poskytuje, ovlivňuje nyní i v budoucnosti zdraví planety a všech, kdo ji s námi sdílí. Rozeznává nerovnost v distribuci ekologické stopy mezi různými regiony světa. Uvědomuje si, že naše nakládání se Zemí musí odrážet limity planety a naplňovat lidská práva všech. Uznává, že některé kultury jsou v péči o ekosystém mnohem vyspělejší než jiné, a chce se od takových učit. Upřednostňuje udržitelný životní styl, který zachová zdravější planetu pro budoucí generace.

Vidím

Jaké aspekty mého života přispívají (nebo ne) k udržitelnosti planety?

Jaké příznaky/projevy neudržitelného životního stylu pozoruju ve svém okolí?

Rozumím

Co vím o přírodních zdrojích a udržitelném rozvoji?

Slyšel/a jsem někdy o Cílech udržitelného rozvoje? Pokud ano – co o nich dokážu říct?

Co se může stát, pokud se v místě, kde žiju, nezmění přístup k využívání přírodních zdrojů a zhoršování životního prostředí?

Jaké důsledky může mít, pokud světové regiony nesníží svoji ekologickou stopu?

Moje role

Co můžu udělat pro to, abych žil/a udržitelněji?

Co můžeme udělat jako jednotlivci nebo skupiny pro to, abychom zachovali planetu obyvatelnou pro další generace (přemýšlejte i o alternativách)?

Kde a od koho se můžu učit (jednotlivci, hnutí, materiály)?

Jak se s ostatními podělit o myšlenku zodpovědného života a šířit ji?

4. Zacházení s rozmanitostí, respekt k odlišnosti

Skaut/ka uznává, že všichni lidé mají stejné hluboké potřeby a motivace, ale existují různé způsoby, jak je naplňovat. Je si vědom/a, jak rozdíly v rodině, kultuře, náboženství, jazyku, národnosti, sociálním statutu a dalších utvářejí mnohovrstevnatou a měnící se identitu jednotlivce. Uvědomuje si, jak je ovlivňován/a vlastní příslušností k různým skupinám (rodina, komunita, zájmové skupiny, generace, gender a další). Seznamuje se s jedinci odlišných životních zkušeností i kulturního zázemí a vystupuje proti diskriminaci. Uvědomuje si, že různorodost na nás klade nároky, ale zároveň napomáhá hledat odpovědi na výzvy současného světa.

Vidím

V čem jsou si lidé podobní a v čem se liší?

Jaké výzvy a jaké výhody vidím v odlišnosti lidí a společnosti?

Jak ovlivňují předsudky a diskriminace můj život a jaký vliv mají na životy ostatních?

Kde můžu mluvit nebo se dozvědět víc o diverzitě a roli, kterou hraje v mém současném životě identita?

Rozumím

Proč jsou si lidé podobní a proč se liší?

Proč je důležité chovat se ke všem lidem s respektem a přistupovat k nim s otevřenou myslí?

V jakém kontextu a na jakém pozadí vznikají politické dokumenty a zákony proti diskriminaci/ o diverzitě?

Moje role

O jaké zákony a deklaráce proti diskriminaci se můžu opírat?

Jaké nástroje, instituce a hnutí propagují rovnost mezi lidmi a jakým způsobem je můžu využít?

Kde, kdy a jak můžu propagovat/ sdílet/podporovat myšlenku diverzity a identity - od maličkostí až po velké věci?

5. Nakládání s konflikty

Skaut/ka vnímá konflikt jako přirozený důsledek setkávání odlišností a jako příležitosti ke společnému učení a proměně vztahů. Rozlišuje různé příčiny a možnosti nakládání s konflikty a posuzuje jejich dopady na lidi a prostředí a mírové soužití a hledá takové cesty pro řešení konfliktu, které zahrnují všechny zúčastněné. Chápe, že je nutné neustále rozvíjet pravidla, zákony či zvyklosti tak, aby je všichni mohli považovat za přijatelné, rozumné a spravedlivé. Rozlišuje konflikty na různých úrovních - mezinárodní, občanské, komunitní, mezilidské i vnitřní - a snaží se porozumět jejich příčinám a důsledkům. Hledá, jakou roli v nich může hrát a jak je může ovlivňovat.

Vidím

Co pro mě znamená konflikt?

Jaké příležitosti může konflikt přinést?

Jakým konfliktům jsem vystaven/a?

Jaké konflikty vidím ve svém okolí, ve své zemi, v Evropě, ve světě?

Jak by podle mě vypadalo, kdyby se konflikty řešily s respektem (tak, že by se bral ohled na potřeby všech)?

Rozumím

Co konflikty způsobuje a jaký mají vliv (ze zeměpisného hlediska - ve vašem okolí, regionu, zemi i na vašem kontinentu a z historického hlediska - v minulosti a současnosti)?

Jaké následky může mít silové řešení konfliktů mezi jednotlivci/skupinami/národy?

Moje role

Vím, jak se konfliktu účastnit s respektem a jak přispět k jeho řešení? Umím spolupracovat s ostatními?

Jakými způsoby se můžu postavit ke konfliktu mezi dvěma lidmi? Co mi pomůže a co ne?

Do čeho můžu zasahovat, na koho se můžu obrátit a jak se na to připravím? Kde můžu šířit svoje znalosti a schopnosti, abych zvýšil/a povědomí o významu konstruktivního přístupu k řešení konfliktů?

* Kritické myšlení a otevřená mysl

Skaut/ka si uvědomuje, že způsob nahlížení na svět každého člověka utvářejí různé vlivy – politické, sociální, kulturní, osobní a další. Zkoumá rozdílné perspektivy i jejich důsledky a všímá si protichůdných názorů i hlasů, které nejsou ve společnosti příliš slyšet. Bere v potaz předpoklady názorů a přesvědčení u sebe i u ostatních a ověřuje jejich platnost v daném kontextu. S vědomím, že každá perspektiva je vždy omezená, je otevřený/á přehodnotit svůj názor. Umí ve svém přemýšlení využít nové myšlenky a přístupy a zapojuje se do tvorby lepší budoucnosti. Ve svém přemýšlení respektuje pravidla logiky, současně ale uznává, že nelze vše obsáhnout jen skrze myšlení a rozum.

Jsem schopný/á podívat se na svět cizíma očima? Jak často to dělám?

Jak často si udělám čas na soustředěné přemýšlení?

Jak můžu být ve svém myšlení otevřenější a proč je to důležité?

Jak často si ověřuju (případně na více místech) svoje zdroje informací?

Jaký příklad dávám ostatním, co se kritického a kreativního myšlení týká?

Jaké znalosti/schopnosti mi scházejí k tomu, abych dokázal/a myslet kreativněji a kritičtěji?

Jaké tradiční přístupy/metody kritického myšlení znám a využívám?

Jak povzbuzuju kritické myšlení a otevřenou mysl u druhých?

Jak často hledám nová řešení/způsoby/alternativy/cesty?

* Průřezové kompetence

* Etická odpovědnost a angažovanost

Skaut/ka si uvědomuje, že má svůj díl zodpovědnosti za vývoj světa. Ve svém každodenním životě činí taková rozhodnutí, která přispívají k vytváření spravedlivé a pečující společnosti a chrání zdraví planety. Aby tuto zodpovědnost unesl/a a dokázal/a ji naplňovat, vyhledává potřebné zdroje pro svůj duchovní život.

Má přehled o tom, jakými různými způsoby se lidé zapojují a jsou aktivní ve vztahu ke globálním a společenským výzvám v místě i ve světě. Zapojuje se do společenství na různých úrovních – od lokální po globální. Reflektuje svá rozhodnutí a učí se ze zkušenosti. Podporuje mladé, aby o svých možnostech a volbách kriticky přemýšleli.

Co je z mého pohledu třeba změnit v mém okolí/prostředí (z místního, regionálního a historického hlediska)?

Jaké pozitivní změny vidím, jaké si dovedu představit v praxi a o jakých sním?

Jakými způsoby je možné se zapojovat? Jaké využívám já?

Jaká práva, povinnosti a motivace mě vedou a formují?

Jaké akce jsem inicioval/a a vedl/a, abych přinesl/a pozitivní změnu?

Jsem aktivní nebo pasivní ve vztahu k využívání příležitostí (vytvářím příležitosti sám/sama, cítím se při tom sebejistě)?

Jak přistupuji k tomu, co je podle mě třeba udělat? Jaký dávám vzor ostatním ve vztahu k „aktivní participaci“?

Jak spolupracuji s ostatními ve snaze dosáhnout společného cíle?

Jak hodnotím a uvažuji o tom, co dělám (plánování, organizace, řízení, výsledky)?

* Průřezové kompetence